

III

(Forberedende retsakter)

RÅDET

RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING (EU) Nr. 3/2015

med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/62/EF med henblik på at mindske forbruget af letvægtsplastbæreposer

Vedtaget af Rådet den 2. marts 2015

(EØS-relevant tekst)

(2015/C 101/01)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF ⁽⁴⁾ blev vedtaget for at forebygge og mindske miljøbelastningen ved emballage og emballageaffald. Selv om plastbæreposer betragtes som emballage i henhold til samme direktiv, indeholder det ingen specifikke foranstaltninger vedrørende forbruget af sådanne poser.
- (2) Det aktuelle forbrugsniveau for plastbæreposer fører til store mængder henkastet affald og ineffektiv ressourceanvendelse og forventes at stige, hvis der ikke gribes ind. Henkastning af plastbæreposer medfører miljøforurening og forværrer det udbredte problem med affald i vandområder, hvilket truer vandøkosystemer over hele verden.
- (3) Derudover har ophobningen af plastbæreposer i miljøet en tydeligt negativ indvirkning på visse økonomiske aktiviteter.
- (4) Plastbæreposer med en vægtykkelse på mindre end 50 mikron (letvægtsplastbæreposer), hvilket svarer til langt de fleste af det samlede antal plastbæreposer, der forbruges i Unionen, genbruges mindre hyppigt end tykkere plastbæreposer. Følgelig bliver letvægtsplastbæreposer hurtigere til affald, og der er større tendens til, at de smides væk, på grund af deres lette vægt.
- (5) Det aktuelle niveau for genanvendelse af letvægtsplastbæreposer er meget lavt, og på grund af en række praktiske og økonomiske vanskeligheder er det ikke sandsynligt, at det vil stige til et betydeligt niveau i den nærmeste fremtid.

⁽¹⁾ EUT C 214 af 8.7.2014, s. 40.

⁽²⁾ EUT C 174 af 7.6.2014, s. 43.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 16.4.2014 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets førstebehandlingsholdning af 2.3.2015. Europa-Parlamentets holdning af ...

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 94/62/EF af 20. december 1994 om emballage og emballageaffald (EFT L 365 af 31.12.1994, s. 10).

- (6) I affaldshierarkiet kommer forebyggelse først. Plastbæreposer har flere formål, og forbruget af dem vil fortsætte i fremtiden. For at sikre, at de nødvendige plastbæreposer ikke ender som affald i miljøet, bør der iværksættes passende foranstaltninger, og forbrugerne bør oplyses om korrekt behandling af affald.
- (7) Forbrugsniveauet for plastbæreposer varierer betragteligt inden for Unionen som følge af forskelle i forbrugsvaner og miljøbevidsthed samt effektiviteten af medlemsstaternes politiske foranstaltninger. Nogle medlemsstater har formået at mindske forbrugsniveauet for plastbæreposer betydeligt, idet det gennemsnitlige forbrugsniveau i de syv medlemsstater, der har nået de bedste resultater, kun svarer til 20 % af det gennemsnitlige forbrug i Unionen.
- (8) Tilgængeligheden og nøjagtigheden af oplysninger om det nuværende forbrugsniveau for letvægtsplastbæreposer varierer i medlemsstaterne. Nøjagtige og sammenlignelige oplysninger om forbruget er afgørende for at kunne vurdere virkningen af reduktionsforanstaltninger og sikre ensartede gennemførelsesbetingelser. Derfor bør der udvikles en fælles metode til beregning af det årlige forbrug af letvægtsplastbæreposer pr. person med henblik på at overvåge fremskridtene med at mindske forbruget af sådanne poser.
- (9) Forbrugeroplysning har endvidere vist sig at spille en afgørende rolle for at nå mål om at mindske forbruget af plastbæreposer. Der er derfor behov for en institutionel indsats for at øge kendskabet til miljøbelastningen fra plastbæreposer og at gøre op med den nuværende opfattelse af plast som en uskadelig og billig vare.
- (10) For at fremme varige reduktioner i det gennemsnitlige forbrugsniveau for letvægtsplastbæreposer bør medlemsstaterne træffe foranstaltninger til at mindske forbruget af letvægtsplastbæreposer betydeligt i overensstemmelse med de generelle mål for Unionens affaldspolitik og affaldshierarki som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF ⁽¹⁾. Sådanne reduktionsforanstaltninger bør tage hensyn til det nuværende forbrugsniveau for plastbæreposer i de enkelte medlemsstater, så et højere niveau kræver en større indsats, og tage hensyn til de reduktioner, der allerede er opnået. For at overvåge fremskridtene med at mindske forbruget af letvægtsplastbæreposer er det nødvendigt, at de nationale myndigheder tilvejebringer oplysninger om forbruget heraf i overensstemmelse med artikel 12 i direktiv 94/62/EF.
- (11) De foranstaltninger, som medlemsstaterne skal træffe, kan omfatte anvendelse af økonomiske instrumenter såsom prisfastsættelse, skatter og afgifter, der har vist sig særlig virkningsfulde til at mindske forbruget af plastbæreposer, samt markedsføringsrestriktioner såsom forbud som en undtagelse fra artikel 18 i direktiv 94/62/EF, forudsat at disse restriktioner er forholdsmæssige og ikkediskriminerende.
- (12) Disse foranstaltninger kan variere afhængigt af miljøbelastningen af letvægtsplastbæreposer, når de nyttiggøres eller bortskaffes, deres genanvendelses- og komposteringssegenskaber, deres holdbarhed eller den specifikke tilsigtede brug af sådanne poser samt under hensyntagen til mulige skadelige substitutionsvirkninger.
- (13) Medlemsstaterne kan vælge at fritage plastbæreposer med en vægtykkelse på mindre end 15 mikron («meget lette plastbæreposer»), der anvendes som primæremballage til fødevarer i løs vægt, når dette kræves af hygiejnehensyn, eller når anvendelse heraf bidrager til at forebygge fødevarespild.
- (14) Medlemsstaterne kan frit vælge at anvende indtægter fra foranstaltninger truffet i henhold til direktiv 94/62/EF med henblik på at opnå en varig reduktion af forbruget af letvægtsplastbæreposer.
- (15) Oplysningsprogrammer for forbrugerne generelt og uddannelsesprogrammer for børn kan spille en stor rolle med hensyn til at mindske forbruget af plastbæreposer.
- (16) Europæisk standard EN 13432 »Krav til emballage, som kan genvindes ved kompostering og bionedbrydning — prøvningsmetoder og evalueringskriterier for endelig godkendelse af emballage« fastlægger de karakteristika, som et materiale skal have for at kunne betragtes som »komposterbart«, nemlig at det kan genanvendes gennem en organisk nyttiggørelsesproces bestående af kompostering og anaerob nedbrydning. Kommissionen bør anmode Den Europæiske Standardiseringsorganisation om at udarbejde en særskilt standard for hjemmekomposterbar emballage.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3).

- (17) Det er vigtigt at sikre anerkendelse af etiketter eller mærker vedrørende bionedbrydelige og komposterbare plastbæreposer i hele Unionen.
- (18) Nogle plastbæreposer mærkes som »oxo-bionedbrydelige« eller »oxo-nedbrydelige« af deres producenter. I sådanne poser er der blandet tilsætningsstoffer i den almindelige plast. På grund af disse tilsætningsstoffer opdeles platen med tiden i små partikler, som forbliver i miljøet. Det kan derfor være misvisende at omtale sådanne poser som »bionedbrydelige«, eftersom de måske ikke er en løsning på problemet med henkastet affald og tværtimod kan øge forureningen. Kommissionen bør undersøge virkningerne af brugen af oxo-nedbrydelige plastbæreposer på miljøet og forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport, herunder om nødvendigt en række foranstaltninger for at begrænse forbruget heraf eller mindske eventuelle skadelige virkninger.
- 19) De foranstaltninger, som medlemsstaterne skal træffe for at mindske forbruget af plastbæreposer, bør føre til en varig reduktion af forbruget af letvægtsplastbæreposer og bør ikke føre til en samlet stigning i produktionen af emballage.
- (20) De foranstaltninger, der er fastsat i dette direktiv, stemmer overens med Kommissionens meddelelse om en køreplan til et ressourceeffektivt Europa og bør bidrage til de foranstaltninger mod henkastning af affald i havet, der gennemføres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF ⁽¹⁾.
- (21) Direktiv 94/62/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 94/62/EF foretages følgende ændringer:

1) I artikel 3 indsættes følgende numre:

- »1a) »plast«: en polymer som omhandlet i artikel 3, nr. 5), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 ^(*), der kan være tilsat tilsætningsstoffer eller andre stoffer, og som kan fungere som strukturel hovedbestanddel i bæreposer
- 1b) »plastbæreposer«: bæreposer med eller uden hank fremstillet af plast, som udleveres til forbrugere på salgsstedet for varer eller produkter
- 1c) »letvægtsplastbæreposer«: plastbæreposer med en vægtykkelse på mindre end 50 mikron
- 1d) »meget lette plastbæreposer«: plastbæreposer med en vægtykkelse på mindre end 15 mikron, der er nødvendige af hygiejnensyn, eller som anvendes som primæremballage til fødevarer i løs vægt, når dette bidrager til at forebygge fødevarespild
- 1e) »oxo-nedbrydelige plastbæreposer«: plastbæreposer fremstillet af plastmaterialer, der indeholder tilsætningsstoffer, som forårsager opdeling af plastmateriale til mikrofragmenter.

^(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT L 396 af 30.12.2006, s. 1).«.

2) I artikel 4 indsættes følgende stykker:

- »1a. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger med henblik på at opnå en varig reduktion af forbruget af letvægtsplastbæreposer på deres område.

Disse foranstaltninger kan omfatte anvendelse af nationale reduktionsmål, opretholdelse eller indførelse af økonomiske instrumenter såvel som markedsføringsrestriktioner som en undtagelse fra artikel 18, forudsat at disse restriktioner er forholdsmæssige og ikkediskriminerende.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet) (EUT L 164 af 25.6.2008, s. 19).

Sådanne foranstaltninger kan variere afhængigt af miljøbelastningen fra letvægtsplastbæreposer, når de nyttiggøres eller bortskaffes, deres komposteringssegenskaber, deres holdbarhed eller den specifikke tilsigtede brug heraf.

Medlemsstaternes foranstaltninger skal omfatte en af følgende foranstaltninger eller dem begge:

- a) indførelse af foranstaltninger, der sikrer, at det årlige forbrugsniveau ikke overstiger 90 letvægtsplastbæreposer pr. person senest den 31. december 2019 og 40 letvægtsplastbæreposer pr. person senest den 31. december 2025, eller tilsvarende mål fastsat i vægt. Meget lette plastbæreposer kan udelukkes fra de nationale forbrugsmål
- b) indførelse af instrumenter, der sikrer, at letvægtsplastbæreposer senest den 31. december 2018 ikke udleveres gratis på salgssteder for varer eller produkter, medmindre der indføres lige så effektive instrumenter. Meget lette plastbæreposer kan udelukkes fra disse foranstaltninger.

Medlemsstaterne rapporterer fra den ... (*) om det årlige forbrug af letvægtsplastbæreposer, når de leverer data om emballage- og emballageaffald til Kommissionen i henhold til artikel 12 i nærværende direktiv.

Kommissionen vedtager senest den ... (**) en gennemførelsesretsakt om metoden til beregning af det årlige forbrug af letvægtsplastbæreposer pr. person og om tilpasning af de rapporteringsskemaer, der er vedtaget i henhold til artikel 12, stk. 3. Denne gennemførelsesretsakt vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 21, stk. 2.

1b. Medlemsstaterne kan træffe foranstaltninger såsom økonomiske instrumenter og nationale reduktionsmål for så vidt angår alle former for plastbæreposer, uanset deres vægtykkelse, jf. dog artikel 15.

1c. Kommissionen og medlemsstaterne tilskynder mindst i løbet af det første år efter ... (***) aktivt til offentlige oplysnings- og opmærksomhedskampagner om den skadelige miljøbelastning af et usædvanligt stort forbrug af letvægtsplastbæreposer.«

3) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 8a

Specifikke foranstaltninger vedrørende bionedbrydelige og komposterbare plastbæreposer

Kommissionen vedtager senest den ... (****) en gennemførelsesretsakt om fastsættelse af specifikationer for etiketter eller mærker for at sikre anerkendelse af bionedbrydelige og komposterbare plastbæreposer i hele Unionen og for at give forbrugerne korrekte oplysninger om sådanne posers komposteringssegenskaber. Denne gennemførelsesretsakt vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 21, stk. 2.

Senest 18 måneder efter vedtagelsen af denne gennemførelsesretsakt sikrer Medlemsstaterne, at bionedbrydelige og komposterbare plastbæreposer er mærket i overensstemmelse med de specifikationer, der er fastsat i gennemførelsesretsakten.«

4) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 20a

Rapportering om plastbæreposer

1. Kommissionen forelægger senest den ... (*****) Europa-Parlamentet og Rådet en rapport med en vurdering af effektiviteten af foranstaltningerne i artikel 4, stk. 1a, på EU-plan i forbindelse med bekæmpelse af henkastning af affald, ændring af forbrugernes adfærd og fremme af affaldsforebyggelse. Hvis vurderingen viser, at de indførte foranstaltninger ikke er effektive, undersøger Kommissionen, hvordan der på andre måder kan opnås en reduktion af forbruget af letvægtsplastbæreposer, herunder fastsættelse af realistiske og opnåelige mål på EU-plan, og forelægger om nødvendigt et lovgivningsforslag.

(*) Dette direktivs ikrafttrædelsesdato plus 36 måneder.

(**) Dette direktivs ikrafttrædelsesdato plus 12 måneder.

(***) 18 måneder efter dette direktivs ikrafttræden.

(****) To år efter dette direktivs ikrafttræden.

(*****) Dette direktivs ikrafttrædelsesdato plus 78 måneder.

2. Kommissionen forelægger senest den ... (*) Europa-Parlamentet og Rådet en rapport med en undersøgelse af miljøbelastningen fra brugen af oxo-nedbrydelige plastbæreposer og forelægger om nødvendigt et lovgivningsforslag.

3. Kommissionen vurderer senest den ... (**) miljøbelastningen i et livscyklusperspektiv fra forskellige muligheder for at mindske forbruget af meget lette plastbæreposer og forelægger om nødvendigt et lovgivningsforslag.«

5) Artikel 22, stk. 3a, første afsnit, affattes således:

»3a. Forudsat at de mål, der er fastsat i artikel 4 og artikel 6 nås, kan medlemsstaterne gennemføre bestemmelserne i artikel 4, stk. 1a, og artikel 7 ved hjælp af aftaler mellem de kompetente myndigheder og de berørte erhvervssektorer.«

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den ... (**). De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale love og administrative bestemmelser, som de vedtager på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ...

På Europa-Parlamentets vegne

...

Formand

På Rådets vegne

...

Formand

(*) Dette direktivs ikrafttrædelsesdato plus 24 måneder.

(**) Dette direktivs ikrafttrædelsesdato plus 24 måneder.

(***) 18 måneder efter dette direktivs ikrafttræden.